
[2018-65-RE](#)

CAUSA 2018-65-RE

(Sansa Reñé c/ Cardona Angeleri)

Número de registre 517-2018. Recurs d'empara

Aute del 15 de març del 2019

BOPA núm. 29, del 27 de març del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de desembre del 2018, per la representació processal de la Sra. Maria Mercè Sansa Reñé, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 26 de setembre del 2018 i contra l'aute del 27 de novembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que es retrotregui el procediment al moment en què es van produir les vulneracions esmentades;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist que el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, ha plantejat la seva inhibició en aquesta causa, la qual ha estat acceptada pel Ple del Tribunal;

Escollat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgorgue-Larsen;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. L'1 d'octubre de 1991, la Sra. Clàudia Marcela Cardona Angeleri va començar a treballar per la societat Construccions Tècniques, SL, mercantil familiar participada pels quatre germans Sansa Reñé. El 19 de desembre del 2008, va comunicar al president de la societat el seu desistiment voluntari de la relació laboral i al gener del 2009 va ser donada d'alta a la CASS per compte de la societat Obra Vista Promocions, SLU, tot i que a partir del mes següent va passar a figurar com a treballadora de la Sra. Maria Mercè Sansa Reñé.

1.2. La Sra. Maria Mercè Sansa Reñé va comunicar a la treballadora que cessaria la seva activitat laboral per jubilació i el contracte es va extingir finalment, el 22 de setembre del 2015.

1.3. El 25 de setembre del 2015, la Sra Claudia Marcela Cardona Angeleri va formular una demanda laboral per acomiadament fet de forma indeguda i improcedent contra la Sra. Maria Mercè Sansa Reñé en què reclamava el pagament global net de 42.259,94 €.

1.4. El 18 d'abril del 2018, la Secció Civil del Tribunal de Batlles va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava íntegrament aquesta demanda.

1.5. La Sra. Clàudia Marcela Cardona Angeleri va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència i, el, 26 de setembre del 2018, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que acordava estimar aquest recurs, revocava la decisió de la primera instància i condemnava la Sra. Maria Mercè Sansa Reñé a pagar a l'altra part 42.259,94 €, especificant el càlcul dels interessos i les cotitzacions i regularitzacions a efectuar davant la CASS.

1.6. La representació processal de la Sra. Maria Mercè Sansa Reñé va formular un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.7. El 27 de novembre del 2018, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què acordava desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

1.8. El 14 de desembre del 2018, la representació processal de la Sra. Maria Mercè Sansa Reñé va presentar un recurs d'empara contra la sentència del 26 de setembre del 2018 i contra l'aute del 27 de novembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la recurrent

- De manera prèvia, la recurrent manifesta que és coneixedora de les funcions del Tribunal Constitucional en el marc d'una vulneració del dret a la jurisdicció i, seguidament, exposa la configuració tant d'una situació d'indefensió, com dels drets a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Pel que fa al fons del seu recurs, destaca que la qüestió principal rau en el resultat que la no aplicació de la prescripció ha causat en els seus drets fonamentals.

- Després d'exposar els fets detallats del litigi, manifesta que la prescripció de l'acció és més que evident 7 anys després dels fets, que comptabilitza a partir del desistiment voluntari per part de la demandant l'any 2008.

- Considera que la Sala Civil no ha resolt la demanda de prescripció plantejada per aquesta part en l'escrit de contesta a la demanda, cosa que la situaria en indefensió.

- Afegeix que no ha tingut en compte les disposicions dels articles 7 i 8 del Codi de relacions laborals que estableixen, respectivament, la interpretació i l'execució dels contractes laborals d'acord amb la legislació vigent en matèria de procediment laboral, i les durades de prescripció de les accions i les reclamacions d'indemnització.

- Insisteix en què l'acte propi de desistiment de la demandant ha de generar un seguit de drets i obligacions, el termini dels quals, com el de presentar accions judicials, ve determinat i delimitat temporalment per llei.

- Conclou que en aquest cas, el principi de legalitat i el dret a un procés degut que culmini en una decisió fonamentada en Dret no han estat tinguts en compte per la Sala Civil a l'hora de dictar les seves resolucions.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que es retrotregui el procediment al moment en què es van produir les vulneracions esmentades.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- Pel que fa a la prescripció o caducitat al·legada per la part recurrent, la Sala Civil destaca que tot i que la treballadora va desistir formalment del seu lloc de treball l'any 2008, en realitat va continuar treballant per les mateixes persones amb qui ho feia amb anterioritat sense que es produís cap mena de variació al respecte de les prestacions essencials del contracte de treball.

- En aquest supòsit, malgrat la modificació subjectiva formal de l'empresari, en realitat la situació corresponia a aquella establerta a l'article 11 del Codi de relacions laborals d'acord amb el qual "*La transmissió, la cessió o el canvi de titularitat d'una empresa comporta la subrogació del nou empresari en la titularitat dels drets i les obligacions laborals amb els treballadors, que conserven les mateixes condicions de treball i antiguitat.*"

- Per aquest motiu, la Sala Civil va considerar que l'antiguitat en la relació laboral havia de fixar-se des del mes d'octubre de 1991 i, a efectes del càlcul de la indemnització, aquesta era la data que s'havia de tenir en compte.

- Per consegüent, la reclamació de la demandant no estava prescrita ni es podia veure afectada de caducitat (articles 7 i 8 del Codi esmentat).

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa, la qüestió que el Tribunal Constitucional ha de resoldre rau en saber si la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, pel fet de valorar el conjunt dels aspectes de la relació laboral existent entre la recurrent i la seva antiga treballadora, ha fonamentat de manera manifestament errònia la seva decisió.

3.5. Sobre la base de la legislació vigent a Andorra, com sobre la base de la seva pròpia jurisprudència, la Sala Civil va considerar pertinent aplicar l'article 11 del Codi de relacions laborals per tal d'interpretar la relació existent entre les dues parts en el litigi, article que li permetia anar més enllà de les aparences formals.

3.6. Aquest Tribunal considera que aquesta interpretació, que va tenir com a conseqüència la protecció dels drets de la treballadora, no és il·lògica, ni irraonable i no planteja cap qüestió de naturalesa constitucional.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2018-65-RE presentat la representació processal de la Sra. Maria Mercè Sansa Reñé, per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, conformement a les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 15 de març del 2019.

Dominique Rousseau

Josep-D. Guàrdia Canela

President

Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada